

Lasi Džākomo Macariola autobiogrāfiskā darba “Mans brālis ķer dinosaurus” (no itāļu valodas tulk. Dace Meiere) fragmentu!

Kādā aprīļa pēcpusdienā mēs divatā ar brāli bijām bērnu rotaļlaukumā. Reizēm, kad laiks bija jauks, gadījās, ka mamma palūdza, lai aizvedu Džo uz parku, un es, nespēdams pateikt nē, piekritu un tad cīnījos ar bailēm, ka mani varētu ieraudzīt kāds skolasbiedrs. Tā bija diena ar nikni spožu sauli un maigi vasarīgu gaisu. Viens slidkalniņš, līdzsvara šūpoles, pāris šūpoļu ar iekārtiem sēdekļiem, koki, pāris suņu, kas viens otru dzenā pa pļavu.

Parkā es parasti ļāvu Džo brīvi klejot starp spēļrikiem, bet pats pagāju nostāk un apsēdos uz soliņa, uzlicis austiņas. Skaidrs, ka Džovanni nespēlējās tā, kā pārējie. Viņš nešļūca no slidkalniņa, nešūpojās šūpolēs, nerāpās kāpelēšanai domātajā konstrukcijā, bet labprātāk rīkoja savādus neredzamu vulkānu smilšu izvirdumus, šūpoļu dēli izmantoja, lai uzludinātu augstu gaisā savus zvērus, un lielākoties viņu aizrāva sīksīkas detaļas – kāds kukainis, rūsas plankums uz dzelzs, akmens ar īpatnēju dzīslījumu – un tās tad viņš pētīja cītīgi kā zinātnieks. Jā, lūk, viņš spēlējās kā jaunatklājējs, kā pētnieks. Vienmēr gatavs tikt mazo lietu brīnumainības apžilbināts. (..)

Kādā brīdī Džovanni sāka spēlēties ar mazu meiteni, baidījās, ka viņš to apgāzīs, jo, kā parasti, kustējās vētraini. Meitenīte (vismaz pagaidām) neizskatījās nobijusies, taču es tamlīdzīgas situācijas jau biju piedzīvojis, tāpēc skaļi uzsaucu: – Džo, nenodari pāri meitenei! – Mani vārdi satrauca viņas tēvu, kurš turpat netālu sēdēja un tērzēja ar citu kungu; vīrietis saspicēja ūsas līdzīgi, kā dara kaķi, sajutuši gaisā briesmas, taču neko nedarīja, augšā necēlās un negāja savākt meitu, tikai brīdī viņu modrāk vēroja, līdz atkal ieģrima sarunā. (..)

Tieši tai brīdī es ieraudzīju ar velosipēdu braucam gadus desmit vai vienpadsmit vecu zēnu. Kopā ar viņu bija vēl divi citi puikas, bet bija redzams, ka barvedis ir tieši šis. To varēja secināt no tā, cik nevērīgi viņš mina pedāļus un cik pašpārliecināta bija katra viņa kustība, un no nekaunīgi rupekļīgajiem izsaučieniem, kas lidoja ap viņu kā knišķu mākonis, kamēr viņš tikai smaidīja. (..) Viņš pagriezās pret rotaļlaukumu, kur uzturējās Džovanni un meitenīte, un nez ko pateica pārējiem. Šoreiz ūsas kā kaķis saspicēju es. Piemiedzu acis un, kamēr viņi, atstājuši riteņus nomestus zemē, tuvojās Džovanni un meitenei, apjēdzu, ka es viņus pazīstu.

Tas ar sarkano jaku bija Jākopo, jaunākais brālis tādām Paolo, kurš arī mācījās manā skolā, tikai paralēlklasē. Ja viņš mani ieraudzītu kopā ar Džovanni, ja viņam rastos kaut aizdomas, ka esmu ar Džovanni saistīts, viņš to noteikti izstāstītu brālim.

Īsti neatceros, ar ko tai brīdī nodarbojās Džovanni, bet tā noteikti bija viena no viņa dīvainajām spēlēm – tādām, kā likt gaisā saskrieties karaliskajam tiranozauram un

velociraptoram un iztēloties, ka nākamajā mirklī abus aprij zemē atvēries caurums, un visu pavada koka skaidiņu un lapu kodolsprādziens.

– Veči, paskatieties, – Jākopo teica, tuvodamies Džovanni. – Kas mums te ir?

Viens no pārējiem pameta acis apkārt, lai pārlicinātos, vai kāds pieaugušais jau nenāk aizstāvēt dēlu, bet nē, neviena pieaugušā pie apvāršņa. (..)

Džovanni vēl neko nebija pamanījis un turpināja spēli, itin kā ieslēgts pats savā laiktelpas burbulī. Viņš tos neredzēja, viņš tos nejuta. Es gan. Savādas vēja rotaļas dēļ balsis atplūda tik skaidras, it kā puikas runātu, stāvot vien rokas stiepiena attālumā no manis.

– Jūs ģīmi apskatījāt?

– Un mēli? Paskaties, kāda viņam mēle... Nespēju noticēt.

– Eu, plakangalvi, ko tu te dari?

Tagad viņi bija ielenkuši Džo no visām pusēm, līdzīgi indiāņiem, kas aplenc karavānu, un nu arī viņš tos vairs nevarēja nemanīt. Viņš palūrēja pāri briļļu stikliem. Biju pārāk tālu, lai saredzētu šo skatienu, bet absolūti precīzi zināju, kuru no savām daudzajām izteiksmēm viņš trijotnei pievērsš: kaut ko vidēju starp neticīgām šaubām, aizkaitinājumu un nemieru.

Jākopo notupās un ar pirkstu piebungoja viņam pie pieres. – Eu, vai te iekšā kāds ir?

Pārējie skaļi smējās.

Lūk, tas bija īstais brīdis. Tas brīdis, kad brālim vajadzētu piecelties no soliņa, apņēmīgiem soļiem doties taisni pie kārtējā Jākopo un ar tādu izteiksmi, kā cilvēkam, kuram vispār ir risināmas svarīgākas lietas, noprasīt, vai viņam ir kādas problēmas.

Celies augšā, es sev teicu. Parādi, ka tu esi viņa brālis. Celies augšā. Izvēlies viņu, nolādēts, izvēlies viņu!

Puika dzeltenajā vējjakā teica: – Kā jums liekas, ja es pieliešos tuvāk, viņš man iekodīs?

Atkal smiekli.

Es biju paralizēts. Elpa bija smaga un saraustīta kā pēc skrējiena, bet pēcpuse kā pielīmēta soliņam. Turpināju sev atkārtot, ka man jāceļas un jāiet brālim palīgā, taču paša balss man ausīs atbalsojās kā no dziļas akas, miegaina un slinka.

– Viņam acis ir kā ķīnietim, – teica trešais.

– Pasaki mums kaut ko ķīniski, nu... Tu māki runāt? Kā ķīniski ir pimpis?

Smiekli.

Džo jau bija sapratis, ka viņi nespēlējas, lai arī parasti viņu jebkāda apcelšana atstāja vienaldzīgu. Viņam būtu pieticis ar mazumiņu, ar tīro nieku. Ar brāli. Ar īstu brāli. Nevis tādu mīkstpēdiņu kā es. Viņam vajadzēja brāli, kas patriec tos sīkos draņķus kā klaidoņa suņus, kas kašņājas pa dobēm. Viņam pietiktu ar tīro nieku, lai varētu izlikties, ka nekas nemaz nav noticis. Tāpēc viņš pagriezās pret mani, lai to nieku lūgtu – būdams pārliecināts, ka varu to viņam nodrošināt.

Viņš meklēja manu skatienu.

Es nodūru acis. (..)

Džo vairs neko nesaprata un iekliedzās: – Tiranozaur! – Viņš to izkiedza, cik skaļi vien spēja: – Tiranozaur! – Viņš gribēja, lai tiranozauris nāk un viņu izglābj, lai palīgā nāk vismaz tas, ja jau es biju viņu pametis. – Tiranozaur! – viņš kiedza. Divas, trīs, četras reizes. Taču lieta tāda, ka vienīgais, kurš saprata, ka viņš izkiedz tiranozaur!, biju tieši es, viņa bezjēdzīgais brālis. Jo svepstošās, neskaidrās izrunas dēļ, Džovanni izdvestās skaņas bija tikai nesaprotams brēciens, kas vēl vairāk uzkurināja bariņa jautrību.

Es neskatījos. Un, tikai caur pieri paslepšus palūrējis, gandrīz nejauši pamanīju, ka tuvojas mazās meitenes tētis. Arī Jākopo un viņa drauģeļi ieraudzīja viņu tuvojamies un, droši vien nosprieduši, ka tas ir viņu apceltā pamuļķa tēvs vai onkulis, apsviedās riņķī un laidās prom. Tēvs pieliecās pie meitenītes, sakārtoja viņai apkakli, pateica kaut ko mīļu, uzplaucējot smaidu viņas sejā, tad saņēma aiz rokas, un abi aizgāja.

Nogaidīju, līdz abi nozuda aiz dzeramstrūklakas.

Jākopo un viņa drauģeļi arī jau bija savākuši riteņus un nozuduši.

Un tikai tad es piecēlos un skrēju pie Džovanni.

Neviena cita parkā vairs nebija: ne riebīgo apcēlēju, ne citu bērnu, likās, pat vecīši un suņi ir pagaisuši. Un, tā kā vairs neviena tuvumā nebija, es notupos ceļos blakus Džo, kurš, lai arī aizkaitināts, bija atsācis spēlēties, it kā nekas nebūtu noticis. Un es sāku raudāt.

Raudāju un raudāju. Džo skatījās uz mani ieinteresēti, bet neko neteica. Gribēju viņu apskaut, bet nespēju. Mēģināju savākties un pateicu, ka laiks iet mājās, bet arī pa ceļam asaras man tecēja un tecēja. Ar acīm Džo man lūdza paskaidrojumu, bet par atbildi saņēma asaras. Nespēju uz viņu skatīties. Klusēdami – klusumā, ko pārtrauca tikai garām braucošu mopēdu rūkoņa un mani šņuksti – sasniedzām Kastaņu aleju.